

Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020 lõpparuanne

1. Sissejuhatus

Euroopa Liidu (edaspidi *EL*) programmiperioodi 2014–2020 vahendite kasutamiseks koostati vastavalt Euroopa Parlamendi ja Nõukogu 17. detsembri 2013. a määrusele (*EL*) nr 1303/2013 (edaspidi *ühissätete määrus*) rahandusministeeriumi eestvedamisel Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava (edaspidi *rakenduskava*), mille kinnitas Euroopa Komisjon 10. detsembril 2014. aastal.

Rakenduskavas kirjeldatakse rahastatavate valdkondade lõikes konkreetsemad *EL* vahendite kasutamise eesmärgid ja oodatavad tulemused (sh fondide kaupa), meetmed ning nende rahastamine. Rakenduskavas on kokku lepitud järgmiste ühtekuuluvuspoliitika (*ÜKP*) fondide kasutamise eesmärgid: Euroopa Sotsiaalfond (edaspidi *ESF*), Euroopa Regionaalarengu Fond (edaspidi *ERF*) ja Ühtekuuluvusfond (edaspidi *ÜF*) ning COVID kriisi ajal lisandunud fondid ERF REACT-EU ja ESF REACT-EU (*Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe*). 2014–2024 perioodi rakenduskava *EL* eelarve oli 3,7 miljardit eurot.

Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse § 31 alusel tuleb perioodi lõpuks koostada rakendamise lõpparuanne, mis esitatakse rakenduskava seirekomisjonile, Vabariigi Valitsusele ja Euroopa Komisjonile. Ühissätete määruse alusel hinnatakse lõpparuandes rakenduskava eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme, rakenduskava väljund-, tulemus- ja finantsnäitajate saavutusiasemeid, läbiviidud hindamiste tulemusi jpm.

Seletuskirjas antakse ülevaade olulisemast lõpparuandes kajastatud infost.

Seletuskirja koostas Rahandusministeeriumi riigieelarve osakonna nõunik Kairi Nisamedtinov (kairi.nisamedtinov@fin.ee, telefon 5885 1374).

2. Eesmärk

Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse § 31 alusel esitatakse Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020 lõpparuanne teadmiseks võtmiseks Vabariigi Valitsusele.

3. Sisu

Lõpparuanne annab ülevaate 2014–2020 perioodi rakendamise viimasest, 2023. aastast ning kogu perioodi saavutustest. Kuigi rakenduskava on piiritletud aastatega 2014–2020, oli liikmesriikidel õigus rakendada veel +3 aastat ja perioodi viimased maksed tehti 2024. aasta esimeses kvartalis. Rakenduskava tulemuslikkuse hindamiseks telliti rahandusministeeriumi poolt struktuurivahendite rakendusperioodi 2014–2020 järelhindamine¹ (teostasid Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuuringute keskus ja Civitta Eesti AS). Järelhindamise koondhinnangul oli ÜKP vahendite rakendamine tervikvaates tulemuslik ning vahendite toel saavutati või saavutatakse tulevikus olulisi positiivseid mõjusid Eesti kestlikule arengule – majandusarengule, ühiskondlikule arengule ning keskkonnaseisundi muutusele.

---

¹ [Struktuurivahenditest rahastatud poliitikate ja programmide hindamine | Riigi Tugiteenuste keskus](#)

2014-2020 rakenduskava EL toetuse eelarvest maksti toetuse saajatele välja kokku 98,78% ehk 3,6 miljardit eurot. Ellu viidi 14 521, katkestati 2649 projekti. EL toetust jäi kasutamata (projekte ei jõutud tähtjaks ellu viia) kogusummas 43 mln eurot ehk ca 1,2% rakenduskava eelarvest. See raha jääb Eestile alles ja seda saame kasutada perioodi sulgemisega seotud kuludeks (nt kohtulahendite ja rikkumistega seotud kulud).

Lõpparuande esimeses osas võetakse kokku rakendamise viimase ehk 2023. aasta rakendamine koos kõikide näitajate saavutustasemega. Aruande teine pool on pühendatud kogu rakendamise perioodi tulemuslikkuse analüüsile, mis on põhistatud erinevate hindamiste tulemustega. Lisadena on lõpparuande juures näitajate saavutustasemetega tabel ja kodanike kokkuvõtte, millega teavitatakse laiemat avalikkust struktuurivahenditest elluviidavatest projektidest.

Aruandes kajastatakse kõiki rakenduskava prioriteetseid suundi, mida on kokku 17, lisaks on kokkuvõtte kogu perioodi jooksul tehtud hindamistest, edusammudest vaesusega võitlemisel, ülevaade võrdsete võimaluste tagamisest rakendamisel jne. Kogu perioodi saavutusi hinnatakse Euroopa 2020 majanduskasvu ja tööhõive strateegia² eesmärkide kontekstis, kuna need olid rakenduskava planeerimisel n-ö katuseesmärgid.

Teadmiseks võetavas dokumendis antakse ülevaade ÜKP fondide rakendamise tulemuslikkusest ja saavutustest. Lõpparuanne on koostatud ministeeriumide ja riigikantseleiga ehk rakendusametitega koostöös. Näitajate kontrolli viis mais 2025 läbi auditeeriv asutus, olulisi puudjääke ei tuvastatud. Aruande kinnitas 03.juunil struktuurivahendite seirekomisjon, kuhu kuuluvad rakendusametid ja erinevad valdkondlikud partnerid.

4. Protokollilise otsuse mõjud

Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014-2020 lõpparuanne esitatakse pärast teadmiseks võtmist Euroopa Komisjonile ning avaldatakse Riigi Tugiteenuste Keskuse kodulehel. Tegemist on 2014-2020 struktuurivahendite rakendusperioodi sulgemisega seotud aruandega, mille esitamise kohustus tuleb Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrusest (EL) nr 1303/2013.

5. Protokollilise otsuse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja rakendamise eeldatavad tulud

Eelnõu jõustumisega ei kaasne tulusid ega kulusid.

6. Protokollilise otsuse jõustumine

Protokolliline otsus jõustub üldises korras.

7. Protokollilise otsuse eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

---

² [Euroopa 2020: Euroopa Liidu majanduskasvu ja tööhõive strateegia | EUR-Lex](#)

Eelnõu ei esitata elektroonilise kooskõlastussüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks, sest eelnõus ei ole ette nähtud kohustusi teistele ministriumidele ega nende valitsemisala asutustele.